

РЕШЕНИЕ

№ 566

гр. София , 31.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на пети април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Нели Куцкова
Членове:	Яна Вълдобрева Мария Яначкова

като разгледа докладваното от Мария Яначкова Въззивно гражданско дело № 20201000502808 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 1492 от 23 февруари 2020г. по гр. д. № 4940/2019г. Софийски градски съд, I ГО, 23 състав е осъдил Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски“ да заплати на А. С. С. по иск с правно основание чл.49, вр.с чл.45 от ЗЗД обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 20 000 лв. /двадесет хиляди лева/, като отхвърлил иска за обезщетяване на неимуществени вреди за разликата над 20 000 лв. до пълния предявен размер от 25 500 лв., предявен като частичен от 50 000 лв.; осъдил ответника да заплати на адв. С. Г., на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение в размер на 1 356 лв.(хиляда триста петдесет и шест лева); осъдил ищеца да заплати на ответника на основание чл.78, ал.3 от ГПК направените разноски по делото в размер на 172.55 лв.(сто седемдесет и два лева и петдесет и пет стотинки); осъдил ответника да заплати по сметка на СГС държавна такса в размер на 800 лв. (осемстотин лева).

Производството пред въззивния съд е образувано по въззивна жалба на ответника Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски“, подал

въззивна жалба срещу решението по гр. д. № 4940/2019г. на СГС, ГО, 23 състав в негова осъдителна част. Поддържа, че присъденото обезщетение за неимуществени вреди от 20 000 лв. по иск за присъждане на такова в размер на 25 500 лв. е прекомерно високо с оглед установеното по делото въз основа на събраните доказателства. С молба – уточнение, постъпила в САС на 22.10.2020г., в изпълнение на указанията на въззивния съд, жалбоподателят е уточнил, че обжалва изцяло решението на първоинстанционния съд в неговата осъдителна част и иска отмяната му в тази част. Като оплаквания срещу решението жалбоподателят е преповторил възраженията си от защитата по същество срещу иска. Поддържа, че не е доказано със заключение на експертиза причинно–следствена връзка между престоя в болницата и твърдяното състояние на стрес, а довеждането на ищеца в болницата е във връзка с досъдебно производство по спешност, той е отказал лечение и такова не му е провеждано освен еднократно поставени му ампули при приемането във връзка с поведението му, когато се е наложила имобилизация, като в деня на постановяване на формата на провеждане на назначената от съда експертиза ищецът е бил изписан. По този начин е обобщено, че липсва противоправно поведение, осъществено от служител на болницата. Поддържа се още, че в обжалваното решение не е отчетено, че няма незабавно произнасяне от СРС в производството, образувано по искането по чл. 154 ЗЗ, и че въпреки неспазването на сроковете от СРС, ищецът е оставен в болницата по решение на лекуващия екип поради високорисковото му поведение като извършител на деяние с висока обществена опасност.

А. С. С. не подал отговор на въззивната жалба на ответника.

За да постанови решението си в осъдителната част на основание чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД, първоинстанционният съд е приел, че по делото не са събрани доказателства, че ищецът е задържан законно за лечение в психиатричното заведение поради липса на декларация за доброволно лечение и съдебен акт, позволяващ продължителния му престой му там, обратно - съдът е отхвърлил искането за принудително му лечение, поради което задържането му за периода 07.11.2018г. до 26.11.2018г. е противозаконно, а от задържането ищецът е преживял стрес, уплаха от лечението без негово съгласие и разрешение, бил подложен на психически

тормоз, преживял душевна мъка понеже приятелката му го напуснала. Съдът е посочил, че е определил обезщетението от 20 000 лв. предвид продължителността на периода, през който е осъществено противоправното поведение, както и, че влошеното здравословно състояние на ищеца със съответни проявни форми не е отшумяло, съобразно посоченото в представени амбулаторни листове.

Софийски апелативен съд, като въззивна инстанция, в рамките на правомощията си, уредени в чл. 269 ГПК, съобразно и разясненията, дадени в ТР № 1/09.12.2013г. по тълк. дело № 1/2013г. на ОСГТК на ВКС, намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо, а като косвен резултат от решаващата си дейност счита същото за частично неправилно в негова осъдителна част.

Предявен е иск с правно основание чл. 49 във връзка с чл. 45 ЗЗД за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., за колкото спорът е пренесен пред въззивния съд.

Ищецът твърди в исковата си молба, че за периода от 07.11.2018г. до 26.11.2018г. е бил настанен за принудително лечение в ответната болница - Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски“ без правно основание, с което е ограничено правото му на движение и бил подложен на нечовешко унижително отношение чрез принудително лечение с упойващи невролептици при ограничителен режим, идентичен с този в арестите. Поддържа, че не е имал поведение и не изпадал в състояние, което да установява нуждата от принудителното му задържане и лечение. Той изрично заявил, че не желае да му бъде проведено психиатрично лечение, за което е подписал декларация за отказ от 08.11.2018г. От болницата било отправено искане до съда за принудително лечение, било образувано ЧНД № 18909/2018г. на СРС, 115 състав, по което съдът с влязъл в сила на 18.01.2019г. акт е отхвърлил искането за настаняване му за принудително лечение. Позовава се на Конституцията на РБ, на Закона за здравето, на ЗМВР, на НПК, от които извежда недопустимост на принудително психиатрично лечение и задържане. Бил подложен на интензивен емоционален стрес, силен психически тормоз, душевно мъчение, изпитвал страх за живота и здравето си и поради липса на информация за задържането. Липсата на информация

къде се намира за периода на лечение довела до силен стрес родителите му, довело до обостряне на заболяванията на бащата му, вследствие на което той не можел да се движи, бил на легло и се нуждаел от постоянни грижи, които следвало да полага ищецът като единствено дете, изпитвал и вина за състоянието на баща си. Поддържа още, че изпитвал притеснение да не изгуби работата си. Дори и след прекратяване на принудителното му лечение продължавал да изпитва стрес, като сънят му бил нарушен, бил напрегнат, изнервен, притеснен и поради състоянието на родителите си - майка му получила и диабетно заболяване, - ходенето на работа при непълноценен сън и физическо натоварване представлявало тежко физическо и психическо изпитание на психиката и характера му, а нехуманното и нечовешко отношение при задържането и лечението му, оставили дълбоки и неизличими отпечатащи върху паметта и душевния му покой, поради което се чувства психически, емоционално и физически смазан. Всичко това се отразило на неговия душевен, социален и битов живот и още не може да се освободи от този кошмар.

В срока за отговор на исковата молба ответникът е предприел процесуална защита срещу допустимостта на иска с доводи, че не е установено с влязъл в сила акт противоправно поведение на негов служител, както и, че няма статут на правозащитен орган, а по същество е възразил, че твърдените вреди не са настъпили вследствие на акт, постановен от него. В тази връзка поддържа, че ищецът е хоспитализиран на 07.11.2018г. за изясняване на здравословното му състояние по досъдебно производство № 2189/2018г. на 7 РУ – СДВР. При задържането си ищецът е признал за извършен палеж на автомобил, собственост на бившия му работодател, и от беседа, извършена от вещи лица с цел изготвяне на експертиза, те са изразили становище, че той представлява опасност за себе си и околните поради факта, че говори за гласове, които чува и за лица, които го следят, поради което бил принуден да извърши деянието, като вещите лица са изразили и становище, че ищецът трябва да бъде настанен в лечебно заведение. В ответната болница ищецът бил доведен от полицейски екип в 15.40ч. в посочения ден в състояние „психомоторно вътрешно леко напрегнат, ориентиран за време, място, собствена личност, без съзнание за психична болест. Емоционално стеничен, волево – контролира се, но са налице данни за психотично

мотивирано поведение; мисловен процес – граматично правилно структуриран, данни за параноидни налудности за следене и наблюдение; няма сетивни измами, но е възможно наличие на налудно възприятие, памет и интелект – следва да се изследват допълнително, некритичен към заболяването си“. Била му изготвена етапна епикриза с поставена диагноза „налудно разстройство“ и е направено искане на 09.11.2018г. за задължително лечение до СРС по реда на чл. 154 от Закона за здравето, по което било образувано НЧД № 18909/2018г. на СРС, НК, 115 състав. Ответникът поддържа, че ръководителят на лечебното заведение е длъжен да уведоми съда, че се задържа лице против волята му поради съмнения, че поведението му е провокирано от психична болест. По делото били проведени 7 съдебни заседания, като на второто съдът е назначил комплексна психологопсихиатрична експертиза и определил амбулаторна форма за извършване на експертизата, както и лечебно заведение за извършването ѝ - „ЦПЗ София област“, и на същата дата пациентът е бил изписан. Поддържа се още, че пациентът е отказал лечение и такова не му е провеждано, освен еднократно поставяне на „Халоперидол“ 1 амп. и „Диазепам“ 1 амп. при приемането му, когато е бил с психомоторна възбуда, проявил е агресия към пациент, заканвал се е и е псувал, което е наложило имобилизация.

За допустимостта на иска е достатъчно твърдението за нуждаещо се от защита право, накърнено от ответника, а санкцията за несъвпадане на твърдението с реалните страни на материалното правоотношение не е отричане на възможността да се води процес, а неблагоприятно за ищеца решение. Ето защо, при твърдения, обуславящи процесуалната легитимация на ответника, въпрос по същество е дали в действителност отговорността на ответника може да бъде ангажирана, поради което при служебната проверка на допустимостта на обжалвания акт, въззивният съд счита, че той е допустим.

По съществото на спора, за да бъде ангажирана отговорността на ответника на основание чл. 49 ЗЗД (с оглед обстоятелствата, на които се основава исковата молба) ищецът следва да докаже по безспорен начин кумулативното наличие на следните предпоставки: противоправно поведение на служител на ответника (лице, на което е възложена работа, като по принцип тази отговорност може да се реализира и при неоткрит конкретен

нарушител) при или по повод изпълнението на работата, претърпени от него вреди и причинна връзка между тях. Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД ищецът не дължи да доказва, че поведението на лице, на което е възложена работата е виновно. Вредата, противоправното поведение и причинната връзка представляват елементите от обективното основание на отговорността, а субективното ѝ основание е вината, която се презумира (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), поради което и предпоставките на презумпцията–елементите на обективното основание на отговорността - се доказват от ищеца, а делинквентът/възложителят на работата може да обори презумпцията за вина.

За да се произнесе по основателността на предявения иск, въззивният съд приема за установено следното, с оглед и оплакванията във въззивната жалба по същество за необосновани изводи и неправилно приложение на материалния закон:

Със заповед от 07.11.2018г. на полицейски орган, издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 /за лице, за което има данни, че е извършило престъпление/ ЗМВР, А.С. е задържан за срок от 24 часа във връзка с проверка по ДП № 3382 ЗМК 2189/2018г. В докладна записка от 07.11.2018г. по ДП 2189/2018г. до Началника на 7 РУ – СДВР на МВР е посочено, че А.С. е задържан на същата дата по повод данни, че е извършил палеж на 28.10.2018г. на автомобил на бившия си работодател, което той признал и описал деянието си; при извършена беседа от вещи лица психиатър и психолог с цел изготвяне на експертиза вещите лица са изразили становище, че към момента той представлява опасност за себе си и околните, поради факта, че открито говори за гласове, които чува в главата си и за лица, които го следят денонощно и поради този факт е бил принуден да извърши деянието, като вещите лица са изразили становище, че той следва да бъде настанен в лечебно заведение (изразяването на такова експертно становище не е спорно). А.С. е бил хоспитализиран при ответника след задържането му от полицията - не се спори, че на 07.11.2018г. в 15.40ч. той е бил доведен в болницата – ответник, отразено и в изготвената етапна епикриза от 08.11.2018г., в която му е поставена диагноза „F 22.0 налудно разстройство“. В ДЗ по ДП № 3382 ЗМК 2189/2018г. от 15.11.2018г. също е записано, че транспортирането на А.С. до психиатричната болница „Свети Иван Рилски“ е

след проведена експертиза. В етапната епикриза, изготвена от ответника, е записан следният психичен статус: „Психомоторно вътрешно леко напрегнат, ориентиран за време, място, собствена личност, без съзнание за психична болест. Емоционално стеничен, волево – контролира се, но са налице данни за психотично мотивирано поведение; мисловен процес – граматично правилно структуриран, данни за параноидни налудности за следене и наблюдение; няма сетивни измами, но е възможно наличие на налудно възприятие, памет и интелект – следва да се изследват допълнително, некритичен към заболяването си“. Поради описани прояви на агресия от страна на ищеца, на 07.11.2018г. е удостоверено поставянето на „Халоперидол“ 1 амп. и „Диазепам“ 1 амп. На 08.11.2018г. ищецът е отказал лечение, удостоверено с подписи на медицински сестри и на лекар в бланка – „Декларация за отказ от лечение“, като на същата дата е предписано при нужда да му се приложи „Диазепам до 20 мг и.м.“. На 08.11.2018г. е удостоверено и посещение от родителите му в ответната болница, които са поискали неговото изписване. При проведеното на 08.11.2018г. изследване на ищеца при ответника е удостоверено, че той е споделил, че „е запалил колата, защото го уволнили и от 3 години фирмата плаща на хора да го следят..., гласове не чува“.

С искане до СРС от 09.11.2018г., подписано от името на представителя на ответната болница, на основание чл. 154, ал. 3 ЗЗ е поискано вземане на решение за провеждане на задължително лечение по отношение на А.С. с диагноза „F 22.0 налудно разстройство“, към искането е приложена етапна епикриза. В искането е посочено, че лицето страда от психично заболяване сред посочените в чл. 146, ал. 1, т. 1 и 2 ЗЗ, не е критично към заболяването си и отказва доброволно лечение, а вследствие на влошаването на състоянието му е налице опасност лицето да извърши престъпление, налице е опасност за близките, за околните и за обществото, а непровеждайки лечение може да увреди допълнително собственото си здраве, поради което на основание чл. 157 вр. чл. 154, ал. 3 ЗЗ е поискано насрочване на производство в 14-дневен срок.

С определение от 26.11.2018г. по НЧД № 18909/2018г. СРС, НО, 115 състав е назначил експертиза, заключение по която да се изготви от вещи лица психиатър и психолог, за установяване дали предложеното за лечение лице – ищецът С. страда от психично заболяване, каква е диагнозата, налага

ли се провеждане на задължително лечение, при каква форма, срок и в кое лечебно заведение, налице ли е способност за даване на информирано съгласие. Съдът е определил амбулаторна форма за извършване на експертизата и лечебното заведение, в което да се извърши – „ЦПЗ София област“.

На 26.11.2018г. ищецът е изписан от Държавната психиатрична болница „Св. Иван Рилски“, отразено и в епикриза, в която като психиатрична диагноза фигурира „налудно разстройство“.

На 03.12.2018г. е издаден болничен лист за временна неработоспособност на ищеца за 20 дневно болнично лечение за периода от 07.11.2018г. – 26.11.2018г., като за периода 05.11.2018г. до 16.11.2018г. му е било разрешено и ползването на платен годишен отпуск, както е отразено от работодателя МБАЛББ „Света София“ ЕАД.

С влязло в сила на 18.01.2019г. определение от 14.01.2019г. по НЧД № 18909/2018г. СРС, НО, 115 състав е оставил без уважение искането за назначаване на задължително лечение по 33 на А. С. С..

В амбулаторен лист от 03.06.2019г. е снета анамнеза от ищеца за негови оплаквания от замайване, световъртеж, стягане в гърдите и др. след принудително лечение и задържане в психиатрична институция, като е записано, че основната му диагноза е „тежък депресивен епизод без психотични симптоми“. Тази диагноза е отразена и в амбулаторен лист от 10.06.2019г.; записано е и, че оплакванията от безпричинно безпокойство, нервност, безапетитие, сърцебиене не се повлияват в достатъчна степен. Посочената анамнеза е снета от ищеца и при преглед, обективизиран в амбулаторен лист от 07.01.2020г.

С постановление от 18.07.2019г. на прокурор от СРП на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, поради наличие на невменяемост към момента на деянието по смисъла на чл. 33, ал. 1 НК, която изключва наказателната отговорност на извършителя А. С. С. /съгласно заключение на комплексна съдебно психиатрична и психологична експертиза, изготвена в ДП, назначена на 07.11.2018г./, е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 3382 ЗМК 2189/2018 на 7 РУ- СДВР, пр. пр. № 44612/2018г.

по описа на СРП, като деянието е преквалифицирано от чл. 330, ал. 1 НК на чл. 216, ал. 1 НК. Постановено е делото да се докладва на отдел ИНПЛ към СРП с оглед преценка за предприемане на принудителни медицински мерки по чл. 34 вр. чл. 89 и сл. НК и чл. 427 НПК спрямо невменяемия извършител.

От показанията на св. С.а – майка на ищеца, подлежащи на преценка по реда на чл. 172 ГПК, е установено по делото, че синът ѝ трудно преживял престоя си в психиатрично заведение и задържането си, не можел да спи, говорел само за това, било му обидно, бил наранен, никога не бил изпадал в такава ситуация, още не бил преживял случилото се (разпитът е от 31.01.2020г.); имал приятелка, като свидетелката твърди, че дълго живели заедно и се готвели за сватба, но заради „този инцидент“ тя го напуснала, което му се отразило на психиката, станал и по-затворен.

При така установените факти, въззивният съд прави следните правни изводи:

Не се спори по фактите, че ищецът е бил настанен в ответната болница за периода от 07.11.2018г. до 26.11.2018г. Не се спори и, че на същия е проведено еднократно лечение при постъпването му. Спорът е правен – осъществено ли е противоправно поведение от служител на ответника в причинно–следствена връзка с претърпени от ищеца негативни изживявания и ограничаване на права по време на хоспитализацията му.

Противоправността на увреждащото поведение е факт, подлежащ на доказване, който не се презумира. В случая се поддържа, че противоправното поведение на ответника се състои в незаконно настаняване – принудително хоспитализиране, довело до ограничаване на правото на придвижване, съчетано с подлагане на медицински дейности, с които било осъществено нечовешко отношение.

Съгласно чл. 30, ал. 1 и 2 КРБ всеки има право на лична свобода и неприкосновеност, никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед, обиск или на друго посегателство върху личната му неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон; никой не може да бъде подлаган на унижаващо отношение, съгласно чл. 29, ал. 1 КРБ, а съгласно чл. 52, ал. 4 КРБ никой не може да бъде подлаган принудително на лечение и на

санитарни мерки освен в предвидените от закона случаи.

Законът, уреждащ условията и реда за принудително установяване, лечение и санитарни мерки на лицето, което страда от психично разстройство, е Законът за здравето. Нормата на чл. 147 ЗЗ възпроизвежда конституционната забрана за ограничаване на основни права, като постановява, че никой не може да бъде подложен на медицински дейности за установяване или лечение на психично разстройство освен при условия и ред, определени със закон. В случая ответникът, безспорно оправомощен да извършва медицински дейности по установяване и лечение на психични разстройства и да оказва спешна психиатрична помощ (чл. 149, ал. 1 и чл. 153, ал. 2 ЗЗ), упражнява защита по същество срещу иска с възражения, че ищецът е бил доведен по спешност в болницата от органите на МВР като лице, извършило общественоопасно деяние, с мнение на вещи лица от образуваното ДП, че той представлява опасност за себе си и околните. Допълнително възразява, че след довеждането на ищеца на същия е била поставена диагноза „налудно разстройство“ и е направено искане за задължителното му лечение до СРС по реда на чл. 154 ЗЗ. Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЗ, спешната психиатрична помощ е съвкупност от медицински правила и дейности, които се прилагат спрямо лица с очевидни признаци за психично разстройство, когато поведението или състоянието им представлява пряка и непосредствена опасност за собственото им здраве или живот или за здравето и живота на други лица и такава помощ се оказва съгласно утвърдените медицински стандарти - чл. 153, ал. 3 ЗЗ. Конкретно медицинският стандарт "Психиатрия" е утвърден с Наредба № 24 от 07.07.2004г. на министъра на здравеопазването.

Съобразно установеното по делото от фактическа страна, след довеждането на ищеца при ответника от органите на МВР (самото задържане въз основа на обсъдената заповед и принудително довеждане са извън фактическото основание на иска) при дадено становище на вещи лица, назначени в ДП, относно психичния статус на лицето (изготвили и заключение за състояние на невменяемост на ищеца към момента на деянието, поради което е било образувано ДП) ответникът е действал при условия на оказване на спешна психиатрична помощ на ищеца. След поставяне на диагноза „Налудно разстройство“ от служител на ответника,

обаче, предшествано от еднократно прилагане на „Халоперидол“ и „Диазепам“, което следва да се приеме, че е с оглед овладяване на състоянието на спешност, в което е приет ищецът, той е могъл да бъде настанен временно за лечение само след решение на ръководителя на лечебното заведение за срок, не по-дълъг от 24 часа, като за това се уведомяват незабавно близките му (чл. 154, ал. 1 ЗЗ). По изключение срокът по ал. 1 може да бъде продължен еднократно с не повече от 48 часа с разрешение на районния съдия (чл. 154, ал. 2 ЗЗ). Нормата на чл. 154, ал. 3 ЗЗ гласи, че при необходимост от вземане на решение за провеждане на задължително лечение ръководителят на лечебното заведение незабавно внася в съда мотивирано искане за това, придружено със становище за психичното състояние на лицето, изготвено от психиатър. В разглеждания случай по делото е установено, че искане за задължително лечение е направено на 09.11.2018г. Не е установено подаване на искане до съда за продължаване на престоя в обсъдената хипотеза на чл. 154, ал. 2 ЗЗ, не е представено и нарочно решение на ръководителя на болницата за продължаване на престоя на ищеца в лечебното заведение за срок до 24 часа (при данни, че близките му са уведомени за приема в болницата), в което ищецът е пребивавал до 26.11.2018г., когато е изписан. Следователно задържането на ищеца при ответника за периода 08.11.2018г. – 26.11.2018г. е в нарушение на условията и реда, уредени в ЗЗ. На 08.11.2018г. А.С. е отказал лечение и няма данни такова да му е провеждано, и поради липса на основание за задържането му е следвало да бъде освободен. Налице е при това положение нарушение на закона от обективна страна и следователно противоправно поведение на служител/ли, на които е възложена работа от ответника, без да е необходимо за целите на настоящото производство да се установи конкретният нарушител. Продължителността на съдебното производство, образувано по искането за задължително настаняване и лечение по ЗЗ (чл. 155 и сл. ЗЗ), няма отношение към отговорността на ответника, чието ангажиране се иска в настоящото производство. Ето защо, с действия/ бездействия на съда по разглеждане на НЧД № 18909/2018г. на СРС, НО, 115 състав и определянето на 26.11.2018г. на амбулаторно освидетелстване за извършване на назначената по това дело експертиза, не може успешно да се изключи отговорността на ответника за посочения период, в който съдът прие, че е извършено нарушение на закона. Отделен е въпросът, незабавното

разглеждане на делото от съда е предпоставено от дадено разрешение по реда на чл. 154, ал. 2 ЗЗ, каквото, както се отбеляза, няма данни да е поискано (чл. 158, ал. 3 ЗЗ). Извън основанието на иска и фактическия състав на търсената отговорност е и прекратяването на наказателното производство и евентуалното предприемане на принудителни медицински мерки по чл. 34 вр. чл. 89 и сл. НК и чл. 427 НПК спрямо приетия за невменяем извършител на деянието, по повод на което е било образувано то.

С оглед всичко изложено, съдът намира, че ищецът следва да бъде обезщетен от ответника за ограничаване на правото му на свобода и за негативните емоционални изживявания по време на незаконното му задържане и след това по повод на това задържане, за които свидетелства разпитаната по делото свидетелка, чийто показания са правдоподобни откъм обстоятелствата, за които свидетелства, поради което съдът им дава вяра и основава изводите си въз основа на тях, при непроведено насрещно доказване и за друго психотравмено събитие в релевантния период в живота на ищеца. Доколкото в исковата молба не е описано негативно изживяване от раздяла с приятелка на ищеца по повод на процесното задържане, въззивният съд намира, че такава неблагоприятна последица не подлежи на обезщетяване в настоящия процес. На следващо място, доколкото не е доказано, че оплакванията, записани по сведения на ищеца, при прегледите, удостоверени в амбулаторните листове, представени по делото, са резултат от противоправното поведение на служители на ответника, въззивният съд счита, че и в този случай не се касае за вреди, подлежащи на обезщетяване с предявения иск. Влошаването на здравословното състояние на бащата на ищеца поради липсата на информация за местонахождението му и поради настаняването му при ответника, както и развитието на диабетно заболяване от майката на ищеца и притесненията на самия ищец за родителите му също не е доказано да са в причинна връзка с процесния деликт. Не е проведено доказване и за негативно изживяване във връзка с работата, която ищецът е изпълнявал към момента на задържането си, което като резултат е приел и първоинстанционният съд, като по делото е установено, че престоят в ответното болнично заведение е бил признат за временна неработоспособност.

В обобщение на всичко изложено, въззивният съд намира, че за

преживения стрес, уплаха и продължаващо чувство на унижение от ограничаването на свободата на ищеца при престоя в ответното лечебно заведение за периода от 08.11.2018г. – 26.11.2018г., е налице основание за ангажиране на отговорността на ответника като възложител на работата. С оглед приетите за установени неблагоприятни последици въззивният съд намира, че дължимото обезщетение за засегнатите неимуществени блага възлиза на 5 000 лв., при съобразяване, че първоначалното задържане на ищеца и довеждането му в лечебното заведение е извършено от органите на МВР във връзка с образувано ДП, впоследствие прекратено поради приета невменяемост на извършителя на деянието. По тези съображения решението на първоинстанционния съд в негова осъдителна част – над присъдения размер на обезщетението от 5 000 лв. е неправилно и следва да се отмени в тази част, а вместо това уваженият иск да се отхвърли за разликата до 20 000 лв. При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, в полза на ответника следва да се присъдят поисканите разноски за адвокатско възнаграждение в размер на още 470, 59 лв. за първоинстанционното производство, както и 300 лв. – държавна такса за въззивно обжалване и 375 лв. – платено адвокатско възнаграждение за защита във въззивната инстанция. На частична отмяна, при този изход на спора, подлежи и решението в частта му, в която в полза на представителя по пълномощие на ищеца е присъдено адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ над размера от 253, 92 лв., а тежест на ответника е присъдено заплащането на държавна такса над размера от 200 лв.

Водим от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 1492 от 23 февруари 2020г. по гр. д. № 4940/2019г. на Софийски градски съд, I ГО, 23 състав в осъдителна за ответника част – над присъдения размер на обезщетението от 5 000 лв. до размера от 20 000 лв., както и в частта, в която в полза на представителя по пълномощие на ищеца е присъдено адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ над размера от 253, 92 лв., а в тежест на ответника е присъдено заплащането на

държавна такса над размера от 200 лв. и вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен от А. С. С. срещу Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски“ за заплащане на основание чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15 000 лв.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1492 от 23 февруари 2020г. по гр. д. № 4940/2019г. на Софийски градски съд, I ГО, 23 състав в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА А. С. С., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски“ сумата 470,59 лв. – разноси за първоинстанционното производство и сумата 575 лв. – разноси за въззивното производство.

Решението може да се обжалва, при условията на чл. 280 ГПК, в едномесечен срок от връчването му пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____